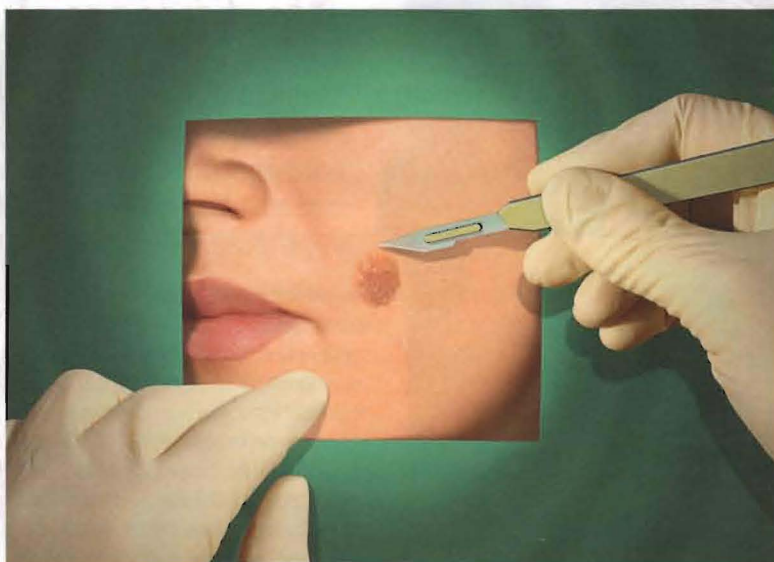

Az ANYAJEGY és a RÁK

A melanoma előfordulása sajnos évről évre rohamosan nő: becslések szerint 2010-re már minden 50. ember bőrrákos lesz élete során valamikor.

A melanoma a bőr festéksajtjából kiinduló rosszindulatú daganat – mondja **dr. Vincze Ildikó** bőrgyógyász-kozmetológus. – Terjedéséhez a környezeti tényezőkön túl nagy mértékben hozzájárul a rendszeres szoláriumhasználat és a nem megfelelő fényvédelem. A betegség sajnos egyre fiatalabb korban jelentkezik, akár gyermekkorban is előfordulhat.

FIGYELMEZTETŐ JELEK

A betegség kialakulásának szempontjából különösen veszélyeztetettek a világos bőrűek, testszerte sok anyajeggyel rendelkezők, illetve azok, akiknél a családban már korábban előfordult melanoma. A megelőzés érdekében, különösen a rizikócsoportba tartozók számára fontos a rendszeres, havonként elvégzett otthoni ön-

vizsgálat. Ilyenkor fontos minden apróbb változást feljegyeznünk, különös tekintettel az alábbiakra:

- » egy korábbi anyajegy színe, formája, mérete, felszíne megváltozik.
- » megváltozik a határa (széle), terjedni, nőni kezd a bőrfelszínen.
- » a korábbi anyajegy mellett új anyajegy jelentkezik.
- » az anyajegy alakja aszimmetrikussá válik, vagy egy új, aszimmetrikus anyajegy jelenik meg.

A felsorolt elváltozások észlelésekor mindenképpen forduljunk bőrgyógyászhoz, aki a vizsgálat során egy speciális nagyító (dermatoszkóp) segítségével megvizsgálja az anyajegyek szerkezetét, s kiszűri azokat, amelyek veszélyforrást jelentenek, illetve azzá válhatnak. A problémás anyajegyeket sebészeti beavatkozás során távolítják el, majd minden esetben szövettani vizsgálatra küldik, ahol megállapítható, hogy jó vagy rosszindulatú elváltozást távolítottak el, ez meghatározza a további teendőket.

SZÜRÉS TAVASSZAL-ŐSZSEL

A tavaszi-nyári időszakban bőrünket fokozottan éri a káros fénysugarak. A tavasz különösen alkalmas arra, hogy még az intenzívebb fényhatások előtt felismerjük a káros elváltozásokat, így ezeket eltávolítva megelőzzük, hogy a fokozott napsugárzás az esetleges rosszindulatú folyamatokat felgyorsítsa. Az anyajegyek tervezett eltávolítása kora tavasszal és ősszel javasolható, mert ekkor kedvezőbbek a környezeti körülmények a sebgyógyuláshoz.

MEGELŐZÉS

A melanoma megelőzésének első és legfontosabb eszköze a rendszeres, évenként elvégzett szűrővizsgálat. Ajánlott a szoláriumhasználat kerülése, nyáron 11 és 15 óra között a napozás mellőzése, lenge, de hosszú öltözet, kalap vagy kendő viselése, UV-szűrős napszemüveg használata, illetve megfelelő, UV B és UV A szűrő fényvédőkrémek alkalmazása.

PIKNIK-INFÓ

KEZELÉSEK, KILÁTÁSOK

A kezelés a korai időszakban főként a sebészeti eltávolítás, amely sok esetben teljes gyógyuláshoz vezet. Ha a tumor még nem terjedt át a környezetében lévő nyirokcsomókra, akkor igen jók a beteg gyógyulási esélyei (95%-os túlélési arány öt évvel a diagnózis után). A műtét teljes gyógyulást eredményező lehet akkor is, ha a melanoma már átterjedt a regionális nyirokcsomóra. A távoli szervekbe adott áttétek esetén azonban az ötéves túlélési arány már jóval alacsonyabb.